SCORE

Begrijpend lezen 0F

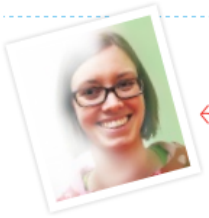
BASISACADEMIE

Werkbladen & uitwerkingen

Stap 1: bekijk de tekst.

NIEUW: PARFUM MET KATTENGEUR

DEEL DIT ARTIKEL LIKE TWEET

Geschreven door:
Charlotte Goldhoorn

19 maart 2017

Heb je altijd al naar een jong katje willen ruiken? Dan kan dat nu. Een Amerikaans parfummerk heeft een nieuw luchtje bedacht dat heel erg lijkt op de geur van een kittenvacht.

De meeste parfums ruiken naar bloemen, vanille of hout. Maar naar katten? Het is bijna 1 april, maar toch is dit geen grapje. Demeter, het bedrijf dat de kittenvachtparfum heeft gemaakt, heeft nog veel meer gekke geuren. De eerste luchtjes die Demeter bedacht waren 'Modder', 'Gras' en 'Tomaat'.

Parfum van speelklei

Die waren zo populair, dat het bedrijf al snel met meer bijzondere luchtjes kwam. Wat dacht je van speelklei, regen, natte tuin, boeken, pizza of popcorn? Over het kittenluchtje deden de parfummakers vijftien jaar om precies de geur van de nek van een jong katje na te maken en in een flesje te stoppen.

Bron: www.kidsweek.nl

Vragen

1. Waarover zou de tekst kunnen gaan?

2. Waaraan kun jij het makkelijkste zien waar de tekst over gaat?

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

Begrijpend lezen 0F

Voorbeelduitwerking:

1. Het antwoord zou in elk geval het woord 'katten' en 'parfum' moeten bevatten.

2. Bijvoorbeeld de titel, de afbeelding, of woorden uit de tekst.

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

Stap 2: lees alle alinea's rustig door.

Een alinea begint altijd op een nieuwe regel.
Elke alinea gaat over een nieuw stukje van het onderwerp.
De eerste en laatste zinnen van de alinea zijn vaak het belangrijkste. Lees die extra goed.

Leven in de kou

I IJsberen kunnen heel goed in de kou leven. Ze hebben namelijk een dikke vacht. Hun huid bevat verder veel spek. Daardoor blijven ze lekker warm.

II Het voedsel van ijsberen bestaat vooral uit zeerobben. Ze eten daarvan alleen het vet, de huid en de ingewanden. Het vlees laten ze liggen.

III IJsberen leven op de Noordpool. De meeste vind je op het ijs aan de zuidkant. Vlak bij de zee. Dat is logisch, want daar vinden ze hun voedsel.

IV Veel dieren leven in groepen, maar ijsberen niet. Het grootste deel van het jaar lopen ze in hun eentje rond. Alleen in de paartijd zoeken de mannen een vrouwtje.

V In de lente en de zomer loopt de ijsbeer overal rond. In de winter graaft hij een hol. Daar blijft hij tot het weer voorjaar wordt.

Naar: *De fascinerende dierenwereld*, International Masters Publishers Nederland.

Bron ThiemeMeulenhoff: Op nieuw Niveau

Vragen

1. Hoe vind je het belangrijkste in de alinea? (Waar let jij het eerst op?)

2. Waar gaat de eerste alinea over? (omcirkel het juiste antwoord.)
   a. IJsberen hebben het koud.
   b. IJsberen kunnen goed warm blijven doordat ze een dikke vacht hebben.

3. Hoe heb je dit antwoord gevonden?

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

4. Waar gaat de tweede alinea over? (omcirkel het juiste antwoord.)
    a. Zeerobben zijn gevaarlijk voor ijsberen.
    b. IJsberen eten het liefst de huid, het vet, en de ingewanden van zeerobben.
    c. IJsberen eten zeerobben met huid en haar op.

5. Waar gaat de derde alinea over? (omcirkel het juiste antwoord.)
    a. IJsberen leven midden op de Noordpool. Daar is meer voedsel.
    b. IJsberen leven aan de rand van de Noordpool. Daar is meer voedsel.

6. Waar gaat de vierde alinea over?

7. Waar gaat de hele tekst over?

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

Begrijpend lezen 0F

Voorbeelduitwerking:

1. Bijvoorbeeld de eerste en laatste zin.

2. b. IJsberen kunnen goed warm blijven doordat ze een dikke vacht hebben.

3. Vrije invulling.

4. B. IJsberen eten het liefst de huid, het vet, en de ingewanden van zeerobben.

5. b. IJsberen leven aan de rand van de Noordpool. Daar is meer voedsel.

6. Goede antwoorden: ijsberen leven alleen, maar in de paartijd zoeken de mannen een vrouwtje.

7. Er moet in elk geval staan dat de tekst gaat over hoe ijsberen leven op de Noordpool. Nog beter is het gedetailleerdere antwoord 'hoe ijsberen omgaan met de kou,wat ze eten, waar ze leven, en of ze in groepen leven of alleen.'

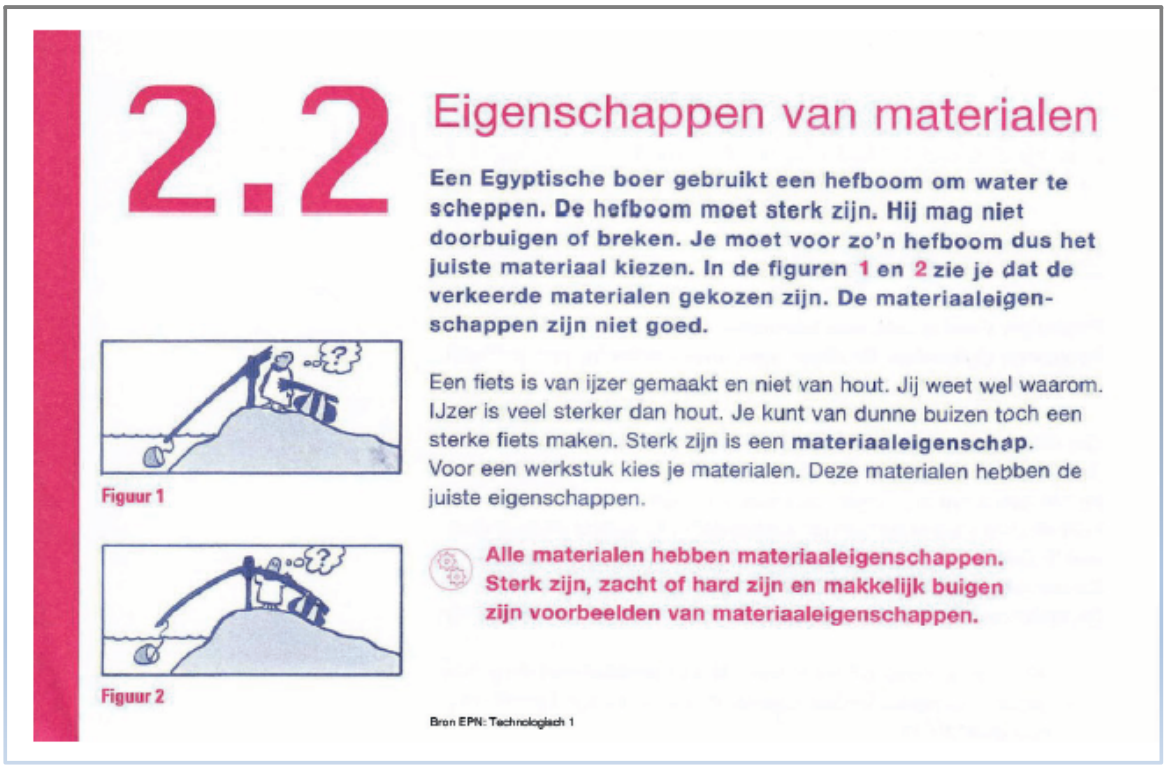
Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

Stap 3: zorg dat je alles helemaal begrijpt.

Deze stap is vooral belangrijk als je leest om iets te leren, of wanneer de details van de tekst voor jou van belang zijn. (Moet je iets *ongeveer* weten? Dan is één keer doorlezen genoeg.)

Neem de tijd om *precies* te lezen wat er staat. Ken je een woord niet? Probeer het eens zo:

- Lees de zinnen ervoor en erna, vaak staat daar een omschrijving of synoniem (woord met dezelfde betekenis).
- Splits een langer woord in delen op. Ken je de delen?
- Gebruik eventueel een woordenboek.

2.2 Eigenschappen van materialen

Een Egyptische boer gebruikt een hefboom om water te scheppen. De hefboom moet sterk zijn. Hij mag niet doorbuigen of breken. Je moet voor zo'n hefboom dus het juiste materiaal kiezen. In de figuren 1 en 2 zie je dat de verkeerde materialen gekozen zijn. De materiaaleigenschappen zijn niet goed.

Figuur 1

Een fiets is van ijzer gemaakt en niet van hout. Jij weet wel waarom. IJzer is veel sterker dan hout. Je kunt van dunne buizen toch een sterke fiets maken. Sterk zijn is een **materiaaleigenschap**. Voor een werkstuk kies je materialen. Deze materialen hebben de juiste eigenschappen.

Figuur 2

Alle materialen hebben materiaaleigenschappen. Sterk zijn, zacht of hard zijn en makkelijk buigen zijn voorbeelden van materiaaleigenschappen.

Bron EPN: Technologisch 1

Vragen

1. Als je het woord 'hefboom' opsplitst, krijg je twee woorden die je misschien wel kent: '**hef**' en '**boom**'. Wat denk je dat **hefboom** dan betekent? Omcirkel het juiste antwoord.
   a. Een boomsoort.
   b. Een staaf waarme je gewicht op kan tillen.
   c. Een ander soort slagboom.

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

2. Wat betekent 'materiaaleigenschap'? Kijk naar zinnen er omheen, splits het woord op, of zoek het op in het woordenboek. Schrijf het juiste antwoord op.

3. Zie je zelf een moeilijk woord? Schrijf het op en zoek dan de betekenis in het woordenboek.

   a. Woord: _____

      Betekenis: _____

   b. Woord: _____

      Betekenis: _____

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

Begrijpend lezen 0F

Voorbeeduitwerking

1. b. Hef komt van heffen, een ander woord voor tillen. Een boom kan ook een stam of een houten staaf zijn, zoals bij slagboom.

2. materiaaleigenschap betekent een kenmerk die hoort bij het materiaal. Steen (het materiaal) is bijvoorbeeld heel hard (de eigenschap).

3. Eigen invulling.

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

Stap 4: vertel het belangrijkste in je eigen woorden na.

Vertel de tekst na door een samenvatting te maken.
Schrijf van elke alinea het belangrijkste in één zin op.

Run op gratis AD-boek Anne Franks Achterhuis

ROTTERDAM • Duizenden exemplaren van Het Achterhuis, Anne Franks wereldberoemde oorlogsdagboek, vlogen het afgelopen weekeinde overal in Nederland over de toonbank. Met een bon uit het AD kon dit eerste boek van een 20-delige reeks literaire klassiekers gratis worden afgehaald.
Enkele afhaalpunten, waaronder boekenwinkels van Primera en Free Record Shops, waren zaterdag ruim voor sluitingstijd al door de enorme voorraad heen. De gratis afhaalbonnen zijn overigens geldig tot en met vrijdag 22 oktober.
Het volgende deel, Multatuli's Max Havelaar, is net als alle volgende boeken uit de reeks, voor 5,95 euro af te halen met een bon uit deze krant.

Een winkel op Hoog Catharijne.

Bron AD: 20/10

Vragen

1. Wat is het onderwerp van de tekst? Omcirkel het goede antwoord.

    a. Door een actie van het AD kan men gratis een exemplaar van Het Achterhuis ophalen.

    b. Veel mensen hebben dit weekend het Achterhuis gekocht.

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

2. Wat is het belangrijkste van alinea 1?

3. Wat is het belangrijkste van alinea 2?

4. Welke drie woorden in alinea 3 zijn volgens jou het belangrijkst?

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.

Begrijpend lezen 0F

Voorbeelduitwerking

1. a. Door een actie van het AD kan men gratis een exemplaar van Het Achterhuis ophalen.

2. Het boek *Het Achterhuis* vloog afgelopen weekend over de toonbank door een actie van het AD.

3. Door de actie gingen de winkels heel snel door hun voorraad heen.

4. 'volgende deel', 'reeks', en 'bon'.

Copyright: 2017 Basisacademie B.V.